

Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Capacent Gallup. Starfsemi Capacent Gallup er með ISO 9001 gæðavottun. Allur réttur áskilinn: © Capacent Gallup
Capacent Gallup er aðili að Gallup International

Samtök iðnaðarins

Viðhorf almennings til ESB

Júní-júlí 2008

Bls.

4 **Framkvæmd**

5 **Helstu niðurstöður**

Ítarlegar niðurstöður

8 Sp. 1 Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp aðildarviðræður við Evrópusambandið?

9 Sp. 2 Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) aðild Íslands að Evrópusambandinu?

10 Sp. 3 Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp evru sem gjaldmiðil á Íslandi í stað íslensku krónunnar?

11 **Túlkun niðurstaðna**

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Samtök iðnaðarins
Markmið	Að kanna viðhorf almennings til upptöku evru og aðildar Íslands að ESB og breytingar þar á
Framkvæmdatími	26. júní til 6. júlí 2008
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1200 manns á öllu landinu, 16-75 ára, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Capacent Gallup
Verknúmer	4018124

Stærð úrtaks og svörun

Upphaflegt úrtak	1200
Ógild netföng	67
Endanlegt úrtak	1133
Svara ekki	440
Fjöldi svarenda	693
Svarhlutfall	61,2%

Greiningarbreytur

Kyn	Karlar og konur
Aldur	Fimm aldursflokkar
Búseta	Reykjavík, nágrannasveitarfélög Reykjavíkur og önnur sveitarfélög
Fjölskyldutekjur	Tekjur allra á heimilinu fyrir skatta, fimm flokkar
Menntun	Fjórir flokkar
Stuðningur við stjórnvalaflokk	Sjö flokkar

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði nákvæmlega með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:**Kyn:**

Karlar	49,1%
Konur	50,9%

Aldur:

16-24 ára	12,3%
25-34 ára	25,4%
35-44 ára	24,9%
45-54 ára	19,9%
55-75 ára	17,5%

Búseta:

Reykjavík	40,3%
Nágrannasv.félög Rvk	23,8%
Önnur sveitarfélög	35,9%

Hlutfall í þýði/hlutfall svarenda eftir vigtun:**Kyn:**

Karlar	50,9%
Konur	49,1%

Aldur:

16-24 ára	19,3%
25-34 ára	20,0%
35-44 ára	20,0%
45-54 ára	21,0%
55-75 ára	19,7%

Búseta:

Reykjavík	40,2%
Nágrannasv.félög Rvk	23,9%
Önnur sveitarfélög	35,9%

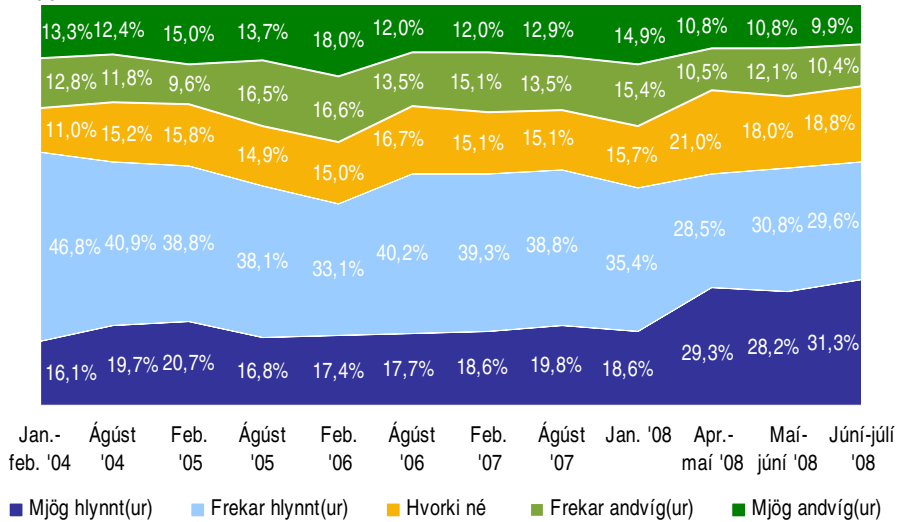
Reykjavík, 11. júlí 2008

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Þorsteinn Brynjar Björnsson
Unnur Diljá Teitsdóttir
Matthías Þorvaldsson

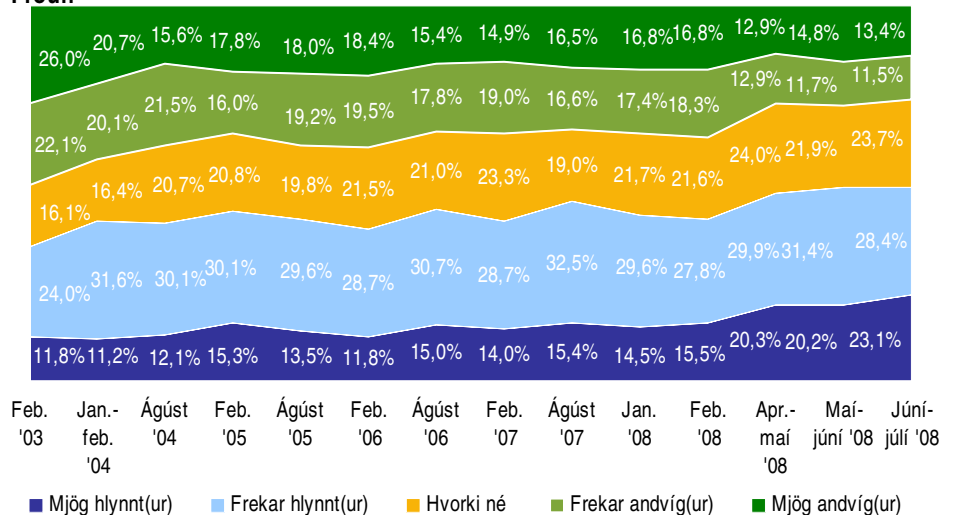
Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp aðildarviðræður við Evrópusambandið?

Próun

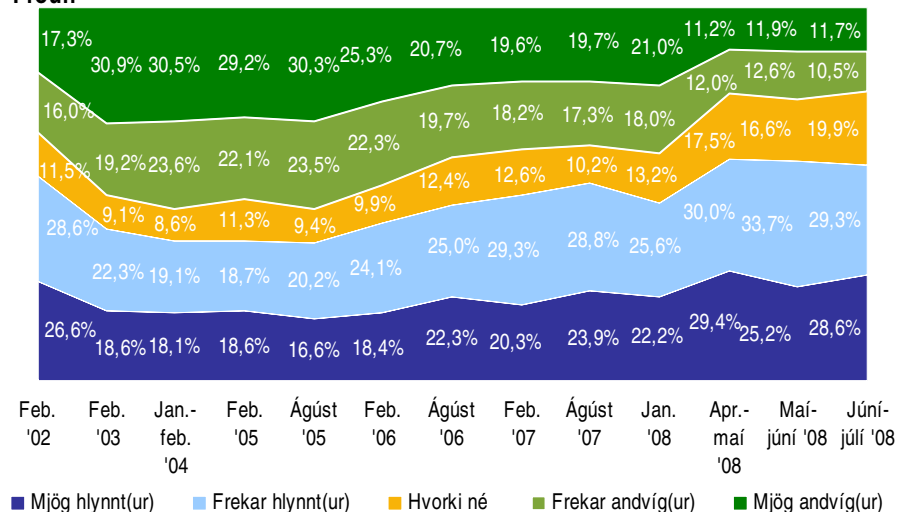
Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) aðild Íslands að Evrópusambandinu?

Próun

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp evru sem gjaldmiðil á Íslandi í stað íslensku krónunnar?

Próun

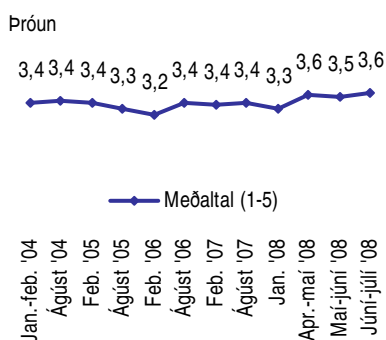
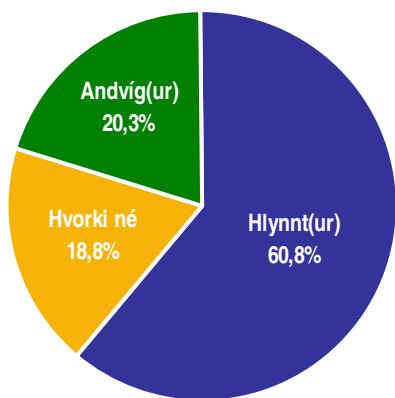

Samtök iðnaðarins

Sp. 1. Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp aðildarviðræður við Evrópusambandið?

Júní-júlí 2008

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	193	31,3	3,7
Frekar hlynnt(ur) (4)	182	29,6	3,6
Hvorki né (3)	116	18,8	3,1
Frekar andvíg(ur) (2)	64	10,4	2,4
Mjög andvíg(ur) (1)	61	9,9	2,4
Hlynnt(ur)		60,8	3,9
Hvorki né		18,8	3,1
Andvíg(ur)		20,3	3,2
Fjöldi svara	616	100,0	
Tóku afstöðu	616	88,8	
Tóku ekki afstöðu	77	11,2	
		88,8%	11,2%
Fjöldi svarenda	693	100,0	
Meðaltal		3,6	
Staðalfrávik		1,3	

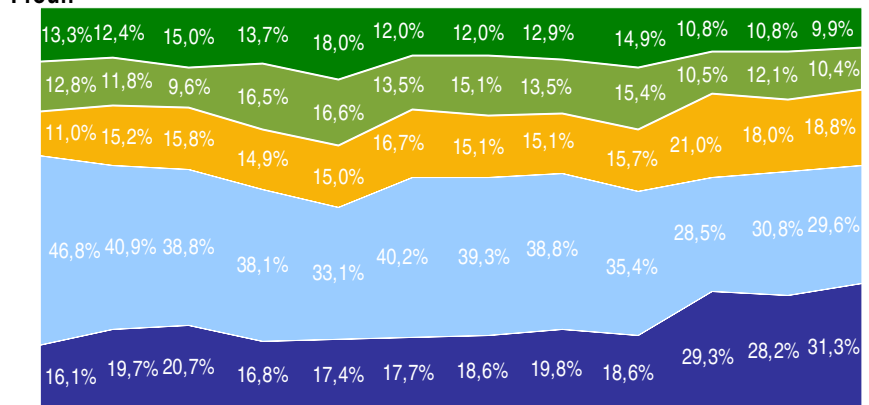

Meðaltal

Er reiknað með því að leggja allar tölur saman og deila í summuna með fjölda svarenda í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + Í meðallagi (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara.

Meðaltalið tekur gildi á kvarðanum 1 til 5.

Próun

Jan.- feb. '04 Ágúst '04 Feb. '05 Ágúst '05 Feb. '06 Ágúst '06 Feb. '07 Ágúst '07 Jan. '08 Apr.- maí '08 Maí- júní '08 Júní-júlí '08

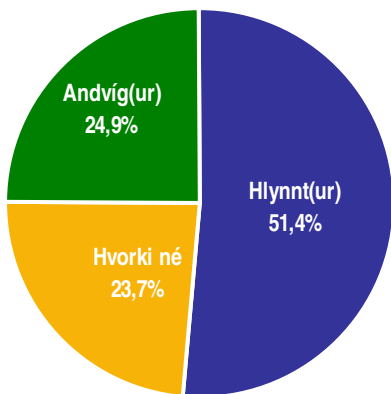
■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)

Greiningar

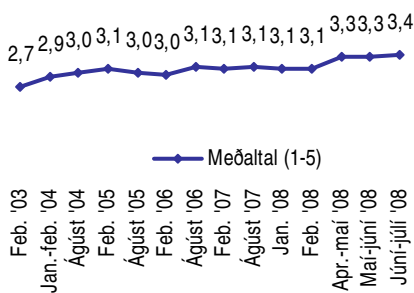
	Fjöldi svara	Mjög hlynnt(ur)	Frekar hlynnt(ur)	Hvorki né	Frekar andvíg(ur)	Mjög andvíg(ur)	Meðaltal
Kyn *							
Karlar	341	38,6%	27,8%	13,5%	10,1%	10,1%	3,7
Konur	275	22,3%	31,7%	25,4%	10,9%	9,7%	3,5
Aldur							
16-24 ára	111	27,1%	28,1%	18,3%	12,7%	13,8%	3,4
25-34 ára	124	30,2%	27,9%	24,1%	8,3%	9,5%	3,6
35-44 ára	125	34,9%	27,8%	22,4%	7,4%	7,4%	3,8
45-54 ára	133	34,0%	35,7%	11,4%	10,1%	8,8%	3,8
55-75 ára	123	29,5%	27,7%	18,3%	14,0%	10,5%	3,5
Búseta							
Reykjavík	252	31,6%	32,6%	18,1%	11,2%	6,6%	3,7
Nágrannasv.félög Rvk	147	33,3%	30,8%	14,1%	10,5%	11,4%	3,6
Önnur sveitarfélög	216	29,6%	25,2%	22,9%	9,6%	12,7%	3,5
Fjölskyldutekjur *							
Lægri en 250 þúsund	35	23,5%	15,5%	37,9%	5,8%	17,4%	3,2
250 til 399 þúsund	90	33,9%	20,6%	25,0%	16,4%	4,1%	3,6
400 til 549 þúsund	128	24,5%	31,8%	21,5%	12,9%	9,3%	3,5
550 til 799 þúsund	133	34,8%	33,9%	20,3%	4,5%	6,6%	3,9
800 þúsund eða hærr	158	37,5%	31,1%	8,4%	9,8%	13,2%	3,7
Menntun							
Grunnskólapróf	35	25,3%	34,2%	37,2%	3,4%		3,8
Grunnskólapróf og viðbót	177	32,8%	25,6%	15,9%	12,4%	13,3%	3,5
Framhaldsskólapróf	231	29,3%	29,9%	19,0%	12,0%	9,8%	3,6
Háskólapróf	172	33,6%	32,2%	17,7%	7,8%	8,6%	3,7
Ef kosið yrði til Alþingis í dag, hvaða flokk eða lista myndir þú kjósa/líklega kjósa? *							
Framsóknarflokk	38	30,9%	16,7%	27,3%	19,0%	6,0%	3,5
Sjálfstæðisflokk	142	19,2%	25,9%	20,7%	14,5%	19,7%	3,1
Frjálslynda	34	13,6%	33,4%	26,8%	6,8%	19,4%	3,1
Samfylkingu	150	53,3%	31,8%	10,3%	4,0%	0,6%	4,3
Vinstri hr. - grænt framboð	78	23,2%	26,7%	18,8%	18,1%	13,1%	3,3
Annað	16	32,3%	20,8%	17,9%	18,1%	11,0%	3,5
Myndi ekki kjósa/skila auðu	61	40,5%	41,6%	8,9%	6,1%	2,8%	4,1

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

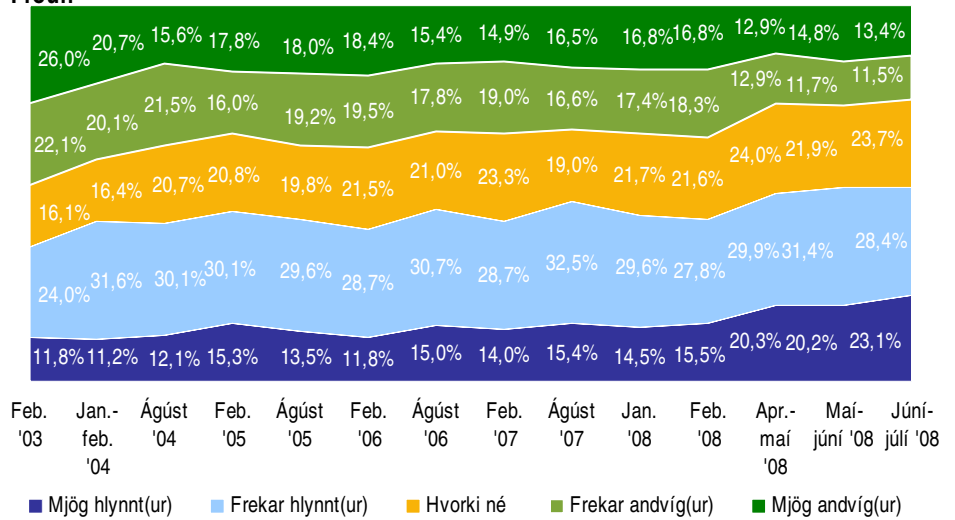
Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	141	23,1	3,3
Frekar hlynnt(ur) (4)	174	28,4	3,6
Hvorki né (3)	145	23,7	3,4
Frekar andvíg(ur) (2)	71	11,5	2,5
Mjög andvíg(ur) (1)	82	13,4	2,7
Hlynnt(ur)		51,4	4,0
Hvorki né		23,7	3,4
Andvíg(ur)		24,9	3,4
Fjöldi svara	612	100,0	
Tóku afstöðu	612	88,3	
Tóku ekki afstöðu	81	11,7	
		88,3%	11,7%
Fjöldi svarenda	693	100,0	
Meðaltal		3,4	
Staðalfrávik		1,3	

Próun

Próun

Greiningar

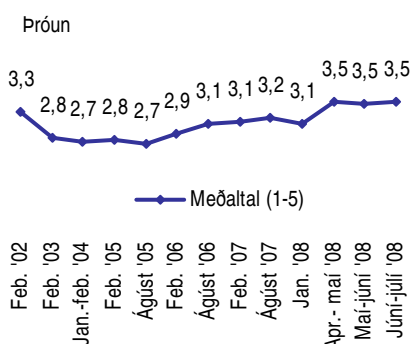
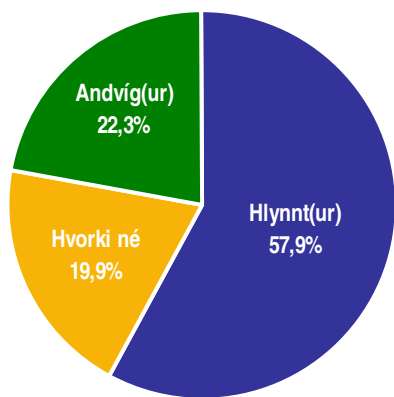
	Fjöldi svara	Mjög hlynnt(ur)	Frekar hlynnt(ur)	Hvorki né	Frekar andvíg(ur)	Mjög andvíg(ur)	Meðaltal
Kyn *							
Karlar	341	30,2%	25,4%	19,3%	12,2%	13,0%	3,5
Konur	271	14,1%	32,1%	29,2%	10,8%	13,9%	3,2
Aldur							
16-24 ára	115	18,2%	29,7%	21,3%	13,0%	17,9%	3,2
25-34 ára	122	19,8%	27,2%	28,7%	13,1%	11,2%	3,3
35-44 ára	124	25,2%	27,6%	28,2%	11,8%	7,3%	3,5
45-54 ára	132	28,4%	31,3%	19,8%	9,7%	10,8%	3,6
55-75 ára	119	22,9%	25,8%	20,5%	10,4%	20,4%	3,2
Búseta							
Reykjavík	253	22,6%	31,0%	25,6%	11,3%	9,5%	3,5
Nágrannasv.félög Rvk	146	24,5%	30,3%	20,4%	10,5%	14,4%	3,4
Önnur sveitarfélög	213	22,6%	23,9%	23,7%	12,6%	17,2%	3,2
Fjölskyldutekjur							
Lægri en 250 þúsund	34	17,3%	18,2%	29,0%	8,8%	26,8%	2,9
250 til 399 þúsund	88	21,7%	27,1%	25,2%	12,4%	13,6%	3,3
400 til 549 þúsund	128	17,9%	32,1%	25,6%	10,6%	13,8%	3,3
550 til 799 þúsund	133	25,8%	29,0%	25,9%	10,3%	9,1%	3,5
800 þúsund eða hærrí	158	28,0%	30,5%	18,0%	10,5%	13,0%	3,5
Menntun							
Grunnskólapróf	33	23,4%	27,4%	38,4%	10,8%		3,6
Grunnskólapróf og viðbót	181	24,4%	30,7%	18,1%	8,9%	17,9%	3,3
Framhaldsskólapróf	228	21,7%	27,3%	25,1%	11,3%	14,6%	3,3
Háskólapróf	170	23,3%	27,4%	24,9%	14,9%	9,5%	3,4
Ef kosið yrði til Alþingis í dag, hvaða flokk eða lista myndir þú kjósa/líklega kjósa? *							
Framsóknarflokk	38	21,4%	18,5%	25,9%	16,8%	17,5%	3,1
Sjálfstæðisflokk	144	12,9%	20,3%	25,2%	16,4%	25,2%	2,8
Frjálslynda	31	10,1%	30,8%	30,0%	7,6%	21,6%	3,0
Samfylkingu	149	39,6%	37,6%	16,5%	3,7%	2,6%	4,1
Vinstri hr. - grænt framboð	80	17,0%	23,6%	21,4%	20,6%	17,5%	3,0
Annað	15	10,9%	35,1%	19,7%	22,7%	11,5%	3,1
Myndi ekki kjósa/skila auðu	60	33,6%	36,7%	18,0%	10,2%	1,5%	3,9

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

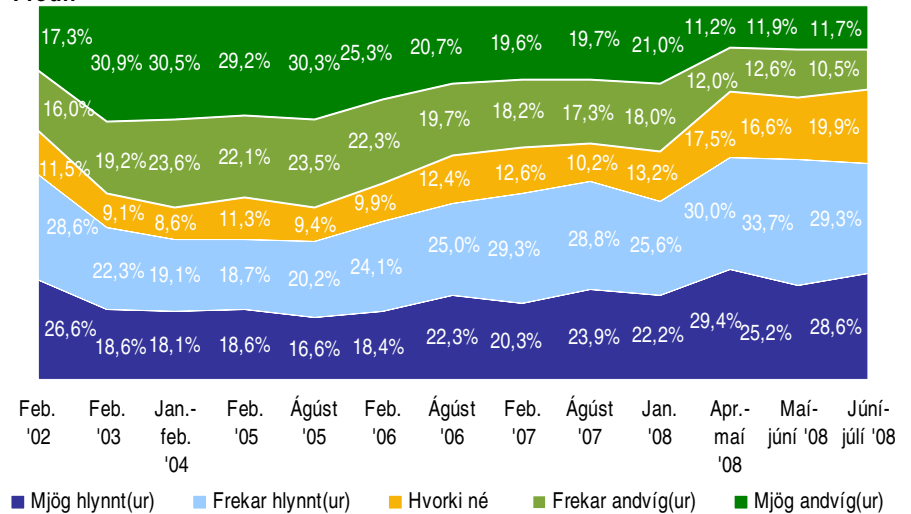
Sp. 3. Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) því að taka upp evru sem gjaldmiðil á Íslandi í stað íslensku krónunnar?

Júní-júlí 2008

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Víkmörk +/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	184	28,6	3,5
Frekar hlynnt(ur) (4)	188	29,3	3,5
Hvorki né (3)	128	19,9	3,1
Frekar andvíg(ur) (2)	68	10,5	2,4
Mjög andvíg(ur) (1)	75	11,7	2,5
Hlynnt(ur)	57,9	3,8	
Hvorki né	19,9	3,1	
Andvíg(ur)	22,3	3,2	
Fjöldi svara	642	100,0	
Tóku afstöðu	642	92,7	
Tóku ekki afstöðu	51	7,3	
		92,7%	7,3%
Fjöldi svarenda	693	100,0	
Meðaltal		3,5	
Staðalfrávik		1,3	

Próun

Greiningar

	Fjöldi svara	Mjög hlynnt(ur)	Frekar hlynnt(ur)	Hvorki né	Frekar andvíg(ur)	Mjög andvíg(ur)	Meðaltal
Kyn *							
Karlar	341	37,7%	25,1%	16,2%	10,6%	10,4%	3,7
Konur	302	18,3%	33,9%	24,0%	10,4%	13,3%	3,3
Aldur							
16-24 ára	119	23,3%	30,0%	18,5%	13,0%	15,2%	3,3
25-34 ára	131	28,3%	25,8%	23,3%	12,6%	9,9%	3,5
35-44 ára	129	30,0%	33,3%	19,7%	10,1%	7,0%	3,7
45-54 ára	134	32,3%	30,9%	20,1%	7,0%	9,7%	3,7
55-75 ára	130	28,6%	26,4%	17,5%	10,4%	17,2%	3,4
Búseta							
Reykjavík	259	28,0%	32,8%	18,2%	10,8%	10,3%	3,6
Nágrennasv. félög Rvk	154	30,0%	23,8%	23,3%	12,6%	10,3%	3,5
Önnur sveitarfélög	229	28,3%	29,0%	19,4%	8,9%	14,4%	3,5
Fjölskyldutekjur *							
Lægri en 250 þúsund	39	23,3%	32,6%	11,7%	7,8%	24,6%	3,2
250 til 399 þúsund	96	23,2%	31,9%	19,8%	13,4%	11,7%	3,4
400 til 549 þúsund	125	21,5%	29,1%	24,0%	13,0%	12,5%	3,3
550 til 799 þúsund	140	34,7%	26,8%	20,9%	10,1%	7,5%	3,7
800 þúsund eða hærri	157	36,0%	29,1%	16,8%	8,7%	9,3%	3,7
Menntun							
Grunnskólapróf	35	26,3%	51,5%	14,7%		7,5%	3,9
Grunnskólapróf og viðbót	201	28,5%	24,8%	21,8%	8,7%	16,3%	3,4
Framhaldsskólapróf	233	26,5%	29,4%	19,3%	13,7%	11,0%	3,5
Háskólapróf	173	32,0%	29,7%	19,4%	10,5%	8,4%	3,7
Ef kosid yrði til Alþingis í dag, hvaða flokk eða lista myndir þú kjósa/líklega kjósa? *							
Framsóknarflokk	38	31,4%	21,7%	13,9%	13,4%	19,5%	3,3
Sjálfstæðisflokk	151	19,0%	27,5%	20,7%	15,8%	17,1%	3,2
Fjálslynda	36	26,9%	19,6%	33,0%	6,7%	13,9%	3,4
Samfylkingu	149	41,9%	37,7%	14,9%	4,1%	1,4%	4,1
Vinstri hr. - grænt framboð	87	19,6%	24,6%	28,2%	16,0%	11,5%	3,2
Annað	18	28,9%	26,7%	8,2%		36,1%	3,1
Myndi ekki kjósa/skila auðu	64	41,8%	26,2%	14,4%	11,9%	5,8%	3,9

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög miklu máli (5)	217	27,6	3,1
Frekar miklu máli (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar litlu máli (2)	61	7,8	1,9
Mjög litlu máli (1)	19	2,4	1,1
Miklu máli		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Litlu máli		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	99,0	
Tóku ekki afstöðu	8	1,0	
Fjöldi svarenda	794	100,0	
Meðaltal		3,9	
Vikmörk ±		0,1	

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: $[Mjög\ miklu\ máli\ (fj.\ x\ 5) + frekar\ miklu\ máli\ (fj.\ x\ 4) + hvorki\ né\ (fj.\ x\ 3) + frekar\ litlu\ máli\ (fj.\ x\ 2) + mjög\ litlu\ máli\ (fj.\ x\ 1)] / Heildarfjöldi\ svara.$

Meðaltalið tekur gildi á kvarðanum 1 til 5.

Staðalfrávik er algengur mælikvarði á dreifingu svara í kringum meðaltal. Það segir til um hversu lík eða ólík svör þátttakenda við spurningu eru. Hátt staðalfrávik ber að túlka þannig að svör þátttakenda séu ólík en lágt staðalfrávik þannig að svörin séu lík.

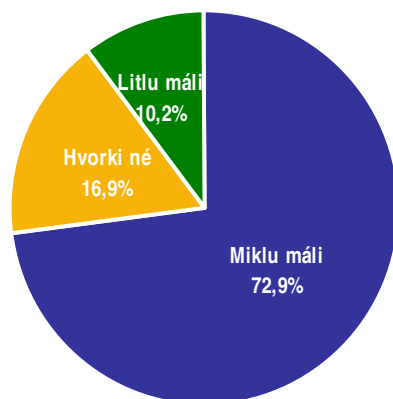
Töflur

Niðurstöður fyrir hverja spurningu eru settar fram í töflum og myndum. Hver spurning er efst á hverri blaðsíðu og nafnið á því sem hún á að mæla er sett fyrir ofan hverja töflu. Í töflunni er hægt að sjá svör þátttakenda og hve margir þeirra tóku ekki afstöðu til þessarar spurningar eða voru ekki spurðir. Í töflunni hér til hliðar má sjá að rétt tæp 28% þátttakenda telja það sem spurt var um skipta mjög miklu máli og ríflega 45% frekar miklu. Ef teknir eru saman þeir sem segja þetta skipta „frekar miklu“ og „mjög miklu“ þá gefur það naumlega 73%.

Vikmörk

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn lægi innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu væru spurðir. Dæmi: segja má með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) þeirra sagt að þetta skipti mjög miklu máli.

Í framhaldi af þessu er hægt að bera saman svarmöguleikana. Ef vikmörkin skarast ekki er munur á þeim marktækur. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar teldu það sem spurt var um skipta frekar miklu máli en mjög miklu máli.

Myndir

Í myndum er reynt að draga saman helstu niðurstöður þannig að auðvelt sé fyrir lesandann að átta sig á hvað sé markverðast hverju sinni. Ennfremur er oft gerð greining á hverri spurningu eftir öðrum greiningarbreytum í könnuninni. Má þar nefna kyn, aldur, búsetu, menntun og aðrar spurningar í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést að ekki er munur á meðaltölum eftir kyni en hins vegar er munur eftir aldri þátttakenda. Hér skiptir það sem spurt var um þá sem eldri eru meira máli en þá sem yngri eru.

Greiningar

	Fjöldi	Mjög miklu	Frekar miklu	Í meðal-lagi	Frekar litlu	Mjög litlu	Meðaltal
Kyn							
Karlar	396	28,8%	43,7%	17,2%	7,1%	3,3%	3,9
Konur	390	26,4%	46,9%	16,7%	8,5%	1,5%	3,9
Aldur *							
16-24 ára	166	22,1%	44,8%	16,3%	12,8%	4,0%	3,7
25-34 ára	159	22,6%	42,8%	16,4%	13,8%	4,4%	3,7
35-44 ára	164	25,0%	42,1%	24,4%	7,3%	1,2%	3,8
45-54 ára	136	30,1%	47,8%	15,4%	5,1%	1,5%	4,0
55-75 ára	161	32,3%	48,4%	11,8%	4,3%	3,1%	4,0

* Marktækur munur á meðaltölum hópa

Marktækt

Algengur misskilningur er að ef niðurstaða tölfræðiprófs er ekki tölfræðilega marktæk þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er rangt, því eina merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að afhæfa mun í úrtaki yfir á þýði.

Við úrvinnslu á niðurstöðum eru alla jafna notuð tölfræðipróf sem greina hvort munur á tilteknum hópum sé tölfræðilega marktækur eða ekki. Í flestum tilfellum er einhver munur á öllum hópnum sem athugaðir eru. Þar sem einungis er verið að vinna með úrtök eru marktæktarpróf notuð til að meta hvort hægt sé að staðhæfa hvort einhver munur sé einnig í því þýði sem úrtakið var dregið úr (dæmi um þýði: Allir Íslendingar á aldrinum 18-69 ára). Ef niðurstaða er ekki tölfræðilega marktæk er ekki hægt að staðhæfa að einhver munur sé á tilteknum hópum í þýði þrátt fyrir að munur sé á þeim í úrtakinu. Ef niðurstaða er tölfræðilega marktæk má álykta sem svo að munur sé á þessum hópum í þýðinu.